

[Niels Frederiksen.]

ofte forekomme, at Staten køber to Gaarde i samme Amt til Priser, der udviser en Forskel, svarende til et Par Tusinde Kroner for hver Lod; er man heldig, kan man et enkelt Sted købe en Gaard til Jordværdien, men en anden Gaard i samme Amt maa man købe til en Pris, der ligger 2 000 Kr. pr. Lod over den i Øjeblikket ansatte Jordværdi. Man indkalder Ansøgninger fra hele Amtet under eet, men skal man saa placere de indkomne Ansøgninger paa den Maade, at Statens Jordlovsudvalg bestemmer, at den ene Ansøger skal have en Strafbet paa 2 000 Kr., men den anden slipper?

Det er en efter min Mening næsten uløselig Opgave. Skal man ind paa at realisere den Tankegang, der er udtrykt i Venstres Underændringsforslag, maatte man da efter min Mening gaa den Vej, at man bestemte Prisen og Størrelsen af Forskelsbeløbet ved at beregne den samlede Jordværdi for de i samme Finansaar gjorde Jordindkøb, og saa fastsatte det samme Forskelsbeløb for samtlige Jordlodder, der blev solgt. Ellers er det umuligt at administrere en saadan Bestemmelse, og den vil virke fuldkommen urigtigt og uretfærdigt; enhver Borger vil føle sig brøstholden, naar den offentlige Administration siger til Peter Nielsen: du skal hen paa den dyre Lod, men til Peter Hansen: du skal have den billige. Der maa fra Statens Side være en vis Ensartethed i Behandlingen af de Ansøgere, der indkommer. (*Madsen-Mygdal*: De faar det til Jordrenten alle sammen). Det ærede Medlem siger, at de faar det til Jordrenten alle sammen, men Forskelsbeløbet kommer til at ligge som en Prioritetsbyrde paa dem, der bliver effektiv i det Øjeblik, der skiftes Ejer. Hvis man skal den Vej, forekommer det mig, at alle disse Enkelt-heder bør gennemarbejdes ved en fortsat Forhandling.

Dette var nu de tekniske Betænkeli-gheder, som jeg for mit Vedkommende fandt mig berettiget til at give Udtryk ved denne Sags anden Behandling; men dernæst har jeg ogsaa andre Bemærkninger at gøre vedrørende Underændringsforslaget.

Jeg maa protestere mod den Udtryksform, man anvender i dette. Det er misvisende og urigtige Betegnelser, man bruger for den Udstyknig, man vil fremme; det er en sproglig set fuldkommen mærkværdig Udtryksform. Man siger i. Eks., at man paalægger Brugeren en Fæsteafgift, som træder i Kraft ved Ejerskifte. Jeg vil

spørge dette høje Tings Medlemmer af Venstre: kan der foregaa Ejerskifte ved et Fæstested? Jeg har aldrig ment, det var muligt. Men dette viser, hvor langt man er ude i Bestræbelserne for at forvirre Ungdommens Begreber om det sande Forhold. Det er imidlertid Lovgivningsmagtens uafviselige Pligt at forme Bestemmelserne paa en saadan Maade, at man giver det sandest mulige Udtryk for, hvad der virkelig sker.

Jeg ved ikke, om det er af Hensyn til den fra Landboforeningernes Hovedbestyrelse til Regering og Rigsdag indsendte Protestskrivelse, at Underændringsforslaget har faaet denne Affattelse. Jeg maa maa-ske i denne Forbindelse gøre et Par Bemærkninger netop til denne til Regering og Rigsdag stilede Henvendelse fra De samvirkende danske Landboforeningers Hovedbestyrelse. Den er underskrevet med det ærede Medlem Hr. Pinstrups Navn, og den indeholder nogle Bemærkninger, som jeg gerne vil have Lov til at karakterisere.

For det første staar der i vedkommende Henvendelse følgende, som jeg maa-ske med den højtærede Formands Tilla-delse maa citere:

„Fæstevæsenet var i 300 Aar dansk Landbrugs Ulykke og vil blive det igen. Selvejerformen har her, som i andre Lande, været Grundlaget og Betingelsen for dansk Landbrugs Udvikling og Fremskridt.“

Og længere nede siges:

„Fæsteforholdet giver Utryghed i Besiddelsen ved at ophæve Ejerforholdet til Jorden. Det forhindrer Stiftelsen af stabile faste Laan og vil i Forbindelse med de foreslaaede stærkt forøgede Grundskatter skabe uoverskuelige Vanskeligheder og Farer for Landbrugets Kreditinstitutioner og derigennem for Landbruget.“

Mødet erkender Rigtigheden af Professor V. Falbe-Hansens Ord:

„*Bondens fri Selveje er et af Vilkaarene for Samfundets Velfærd*.“

Den sidste Bemærkning er saa karakteristisk for denne Hovedbestyrelses hele Argumentation; for jeg har jo endnu ikke glemt, at Konferensraad V. Falbe-Hansen sammen med mig i 1915 i Landbokommissionen var med til at indstille, at denne Brugsform gennemførtes i dansk Landbo-lovgivning. Han var Medlem af Mindretal A, som indstillede til Regeringen, at vi gennemførte denne Form for Eje, der var bedre betryggende for Bondestandens økonomiske Frigørelse. Det er derfor en